

Seat No. : _____

DR-104

December-2013

M.A. Sem.-IV

510-EB : (Sociology)

(Sociology of Region)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા પ્રશ્નો લખો.

Instruction : Answer **all** questions.

1. પ્રદેશનું સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ? પ્રદેશના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. **14**
What is sociology of region ? Clarify the meaning and importance of sociology of region.

અથવા/OR

વર્તમાન ગુજરાતમાં જ્ઞાતિનું સ્વરૂપ ચર્ચો.

Discuss the contemporary nature of caste in present Gujarat.

2. અન્ય પછાત વર્ગોમાં સમાવિષ્ટ કેટલીક જ્ઞાતિઓના નામ દર્શાવી, અન્ય પછાત વર્ગોમાં વ્યવસાય અને શિક્ષણના પ્રશ્નો ચર્ચો. **14**
State some of the caste names of OBCs in Gujarat and discuss the occupational and educational problems of OBCs.

અથવા/OR

ગુજરાતમાં અનુસૂચિત જાતિઓની વર્તમાન સમસ્યાઓ વર્ણવો.

Describe the present problems of Scheduled Castes in Gujarat.

3. ગુજરાતમાં આદિવાસીઓના સામાજિક, આર્થિક અને શૈક્ષણિક પ્રશ્નોને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. **14**
Explain the social, economical and educational problems of tribals in Gujarat.

અથવા/OR

નોંધ લખો :

Write notes :

(a) જ્ઞાતિ અને વર્ણ

Caste and Varna

(b) ગુજરાતમાં અસમાન જાતિ પ્રમાણ

Unequal sex ratio in Gujarat

4. ટૂંકમાં જવાબ આપો :

14

Answer in brief :

(1) વર્ણ વ્યવસ્થામાં 'પંચમ વર્ણ' એટલે શું ?

What is 'Pancham Varna' is Varna system ?

(2) ગુજરાતમાં 2011ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે 0-6 વર્ષના બાળકોમાં સેક્સ રેશિયો કેટલો છે ?

What is the sex ratio of 0 – 6 age group in Gujarat according to 2011 Census ?

(3) ગુજરાતમાં દલિતોની કોઈપણ પાંચ જ્ઞાતિઓના નામ આપો.

Name any five castes of Dalits in Gujarat.

(4) ગુજરાતમાં અન્ય પછાત વર્ગના તમામ અધ્યક્ષશ્રીઓના નામ ક્રમ અનુસાર દર્શાવો.

State the names of chairpersons of OBC commission in Gujarat.

(5) ગુજરાતમાં વર્ષ 1969 અને 1985માં થયેલા કોમી રમખાણો અંગેના તપાસ પંચના અધ્યક્ષોના નામ આપો.

Name the chairpersons of the Enquiry Commissions regarding 1969 and 1985 communal riots in Gujarat.

(6) સ્થળાંતર અંગેના 'પુલ ફેક્ટર' અને 'પુશ ફેક્ટર' સમજાવો.

Explain 'Pull factor' and 'Push factor' of migration.

(7) અંગ્રેજી શબ્દ 'Caste' મૂળ કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવેલો છે ?

The English word 'Caste' is originated from which language ?

5. ટૂંકમાં જવાબ આપો :

14

Answer in short :

(1) અનુસૂચિત જાતિ અને અનુસૂચિત જનજાતિને શા માટે અનામતનો લાભ આપવામાં આવે છે ?

What are the reasons behind Scheduled Castes and Scheduled Tribes reservation ?

(2) મહિલા સશક્તિકરણ સંદર્ભના કોઈપણ બે કારણ દર્શાવો.

State any two law for women empowerment.

(3) ગુજરાતના નજીકના ભૂતકાળમાં અનામત પ્રથા વિરૂદ્ધના આંદોલનો ક્યારે અને શા માટે થયા હતા ?

When and why anti-reservation agitations took place in recent past of Gujarat ?

(4) ગુજરાતમાં અન્ય પછાત વર્ગોમાં સમાવિષ્ટ કોઈપણ પાંચ સમૂહોનાં નામ આપો.

Name any five groups of Other Backward Classes of Gujarat.

(5) બેટી બચાઓ આંદોલન સંદર્ભે તમારા સૂચનો દર્શાવો.

State your suggestions about 'Beti Bachao Andolan' (Save the Girl Child Movement).